

Dolgozat címe: Őszi árpa fajták betegségeinek összehasonlító vizsgálata

A dolgozatot készítő hallgató neve: Patkós Dóra

Szak, képzési szint és munkarend: Növényorvos MSc, nappali tagozat

Intézet/tanszék: Növényvédelmi Intézet, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Témavezető: Dr. Bán Rita, egyetemi docens, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Az árpa (*Hordeum vulgare* L.) a világon a negyedik legelterjedtebb gabonanövény, legnagyobb jelentősége az állatok takarmányozásában van, de az élelmiszeriparban is fontos szerepet tölt be.

Diplomadolgozatom célja, azonos termesztés technológiai elemek mellett, különböző őszi árpa fajták, levélbetegségeinek összehasonlító vizsgálata, illetve a terméselemekre gyakorolt hatásának tanulmányozása. Továbbá vizsgáltam a betakarított árpa szemek belső fuzáriumos fertőzöttségét. A kísérletet a saját, családi gazdaságunkban végeztem. A kísérleti terület Kelet-Magyarországon, Jász- Nagykun Szolnok vármegyében, Mezőtúr község határában található.

A kísérletem során 3 db, hatsoros, takarmányminőséget biztosító őszi árpa fajtát hasonlítottam össze, amelyek a következők voltak: Andoria, KWS Meridián, Quadriga. Minhárom fajta esetében kijelölésre került egy kontroll parcella, amelyen nem történt fungicides állománykezelés, illetve egy kezelt parcella, így összesen 6 db kísérleti parcella állt rendelkezésemre. A kísérletben felhasznált fungicides növényvédőszer a Teson volt, amely 2023.04.12-én került kijuttatásra. A betegség felvételezést 5 alkalommal végeztem el a kijelölt parcellákban.

A kísérletem során 4 levélbetegséget azonosítottam (*Blumeria graminis* f.sp. *hordei* *Puccinia hordei*, *Pyrenophora teres*/*Drechslera teres*, *Ramularia collo-cygni*). A lisztharmat fertőzéssel és a ramuláriás levélfoltossággal szemben a Quadriga fajta mutatta a legnagyobb ellenállóságot, a levélrozsdával és a hálózatos levélfoltossággal szemben pedig a KWS Meridián. Az eredmények alapján egyes esetekben látható, hogy a fungicides növényvédőszerrel kezelt parcellákban a levélfelületi fertőzöttség szignifikánsan kisebb volt, mint a kezeletlen, kontroll parcellákban.

Összefoglalásul az eredményeim alapján elmondható, hogy a fajtaválasztás illetve a megfelelően időzített fungicides állománykezelés együttes alkalmazása nagymértékben csökkentheti az árpán előforduló betegségek kialakulását és elterjedését, ami hatással van a betakarított termés mennyiségére és minőségére.